

Universitetsmuseet
Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Fakultet for naturvitenskap og teknologi
Det medisinske fakultet
Det humanistiske fakultet
Det juridiske fakultet
Det psykologiske fakultet
Fakultet for kunst, musikk og design
Arbeidstakerorganisasjonene

Referanse

2024/13811-KEL

Dato

18.10.2024

Intern høring - Reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger og Regler for behandling av opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

Det vises til ny [lov om universiteter og høyskoler \(uhl\) kap. 7](#) og ny [universitets- og høyskoleforskrift kap. 3](#), gjeldende fra 01.08.2024 og HR-avdelingens brev av 09.09.24 (sak 24/12064).

Ny lov og forskrift fører til at UiBs [reglement for ansettelse](#) og [regler for opprykk](#) må endres, og disse skal behandles og vedtas av universitetsstyret i novembermøtet. Det bes om fakultetenes synspunkter på noen sentrale tema før saken forberedes til styret.

Fakultetene bes melde sine skriftlige tilbakemeldinger til HR- avdelingen **innen 30. oktober**.

Sakkyndig komité ved ansettelse i undervisnings- og forskningsstillinger

I ny forskrift § 3-1 om sakkyndig komite er det gjort flere endringer fra tidligere forskrift. Teksten lyder nå: «Den sakkyndige komiteen skal ha minst tre medlemmer med minimum tilsvarende kompetanse som stillingskategorien det skal ansettes i eller som det søkes om overgang eller opprykk til. Minst to av medlemmene må ha kompetanse innenfor samme fagområde som søkeren. Begge kjønn skal være representert, jf. [universitets- og høyskoleloven § 7-2 andre ledd](#). Leder av komiteen skal være ekstern.»

Det er ikke krav om sakkyndig vurdering ved ansettelse i stillinger som

universitets- og høyskolelærer
universitetslektor
ekstraerverv
rekrutteringsstillinger (vit.ass. stipendiat, spesialistkandidat og postdoktor).

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Universitetsledelsen
Telefon 55 58 20 00
Telefaks 55 58 96 43
post@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Nygårdsgaten 5
Bergen

Saksbehandler
Kari Elisabeth Lønøy
55583282

Førsteamanuensis og professor:

I dagens UiB-reglement, pkt. 6.2, er det fastsatt at komiteen skal sammensettes slik at den har kompetanse til å vurdere alle søkerne som oppfyller vilkårene i utlysningen og stillingsbeskrivelsen. Begge kjønn skal være representert, med mindre det kan begrunnes at slik representasjon ikke er mulig. For vurdering av søkere til professor- og førsteamanuensisstillinger kan bare en av de sakkyndige være ansatt ved UiB. På de fagområder hvor det er hensiktsmessig skal det så langt det er mulig være minst en sakkyndig fra utlandet. For sakkyndig bedømmelse av søkere til førsteamanuensisstillinger skal minst en av de sakkyndige ha professorkompetanse.

Den nye forskriften stiller bare krav om at medlemmene i komiteen skal ha minimum tilsvarende kompetanse som stillingskategorien det skal ansettes i. Det foreslås at UiB opprettholder kravet om at minst en av de sakkyndige må ha professorkompetanse ved ansettelse i førsteamanuensisstillinger.

I hht ny forskrift er det ikke lenger mulig med en unntaksregel for kjønnssammensetning, begge kjønn skal være representert.

Vi ber fakultetene ta stilling til:

- 1. Ny forskrift stiller krav om at leder skal være ekstern. Skal UiB videreføre bestemmelsen om at ved vurdering av søkere til professor- og førsteamanuensisstillinger kan bare en av de sakkyndige være ansatt ved UiB?**
- 2. Ny forskrift stiller krav om at komiteleder skal være ekstern, men stiller ikke krav om representanter i sakkyndig komite fra utlandet. Bør UiB opprettholde dagens interne reglement om at på fagområder hvor det er hensiktsmessig skal internasjonalt medlem i sakkyndig komite etterstribes?**

Mandat for sakkyndig komite

I UiBs gjeldende reglement, pkt. 6.2.3 – mandat for sakkyndig komite går det blant annet frem at: «Det må fremkomme av bedømmelsen hvem som er kvalifisert, og den faglige avstanden mellom de kvalifiserte må beskrives i tillegg til rangering.»

Ny forskrift har ikke krav om rangering. Komiteen skal vurdere søkerens kompetanse, og være basert på kravene i forskriften, institusjonens egendefinerte kvalifikasjonskrav og utlysningsteksten. Det skal framgå av vurderingen på hvilket grunnlag og innenfor hvilket fagområde søkeren erklæres kompetent, og om vurderingen er enstemmig eller delt.

Dagens reglement med rangering gir god veiledning over hvem som er best kvalifisert og rekkefølgen mellom søkerne. Det foreslås at UiB beholder rangering fra sakkyndig komité slik dette er beskrevet i dagens reglement.

Førstelektor og dosent:

Stillingene som førstelektor og dosent er lite benyttet ved utlysning på UiB. I UiBs reglement går det frem at "For øvrige undervisnings- eller forskerstillinger, postdoktorstillinger og stipendiatstillinger oppnevnes sakkyndige med professor- eller førsteamanuensiskompetanse, avhengig av stillingens vitenskapelige nivå.»

- 3. Det bes om tilbakemelding på hvilken kompetanse som anses nødvendig i sakkyndig komite ved rekruttering til disse stillingene.**

Universitetslektor:

Etter ny forskrift er det ikke krav om sakkyndig vurdering ved ansettelse i stilling som universitetslektor.

Etter gjeldende reglement ved UiB er det krav om sakkyndig komite ved ansettelse i disse stillingene.

UiB legger til grunn at også for disse stillingene er sakkyndig komité viktig for kvaliteten i rekrutteringsarbeidet, og ønsker derfor å videreføre dagens reglement

Komiteens sammensetning

Etter gjeldende reglement ved UiB pkt. 6.2.2 fremgår: «For øvrige undervisnings- eller forskerstillinger, postdoktorstillinger og stipendiatstillinger oppnevnes sakkyndige med professor- eller førsteamanuensiskompetanse, avhengig av stillingens vitenskapelige nivå. Ved ansettelse i stilling som universitetslektor uten krav til doktorgrad, kan inntil to av medlemmene i komiteen inneha stilling som universitetslektor. I særskilte tilfeller kan en postdoktor med kompetanse innenfor sentrale deler av fagområdet benyttes. UiB-ansatte postdoktorer uten pliktarbeid kan ikke benyttes.»

UiB foreslår at sammensettingen av komiteer for universitetslektor videreføres som i dag.

Sakkyndig komité ved ansettelse i rekrutteringsstillinger

I henhold til ny forskrift er det ikke krav om sakkyndig vurdering ved ansettelse i rekrutteringsstillinger.

Postdoktor og stipendiat

Etter gjeldende reglement pkt. 6.2.2 er det krav om sakkyndig komite ved ansettelse i stilling som postdoktor og stipendiat. Fakultetsstyret er gitt mulighet til å fravike kravet om sakkyndig komité ved ansettelse i stipendiatstillinger, jf. pkt. 6.2.6.

UiB legger til grunn at også for stillingene som stipendiat og postdoktor er sakkyndig komité viktig for kvaliteten i rekrutteringsarbeidet, og ønsker derfor å videreføre dagens reglement på dette punktet. Unntaksbestemmelsen i pkt. 6.2.6 foreslås også videreført.

For stipendiater fremgår komitesammensettingen av reglementets pkt. 7.4: «Komiteen skal bestå av minst to sakkyndige. Begge kjønn skal være representert i komiteen, med mindre det kan begrunnes at slik representasjon ikke er mulig.»

For postdoktorer fremgår komitesammensettingen av reglementets pkt. 7.5: «Komiteen skal bestå av minst tre sakkyndige. Begge kjønn skal være representert i komiteen, med mindre det kan begrunnes at slik representasjon ikke er mulig.»

Det foreslås at sammensettingen av komiteer for stipendiat og postdoktor videreføres som i dag.

Vitenskapelig assistent og spesialistkandidat

Stillingen som vitenskapelig assistent er etter ny forskrift regnet som en rekrutteringsstilling. For stillingene som vitenskapelig assistent og spesialistkandidat har vi ved UiB ikke fastsatt regler for sakkyndig komite i gjeldende reglement.

UiB anser ikke at det er behov for å fastsette regler for disse to stillingskategoriene i reglementet.

Ekstraervert

Etter ny forskrift er kompetansekravene til ekstraervert (tidl. bistillinger) de samme som for hovedstillingene, men det kan gis unntak for utdanningsfaglig kompetanse og norskferdigheter på B2 nivå. Forskriften gir også mulighet for unntak for kravet om sakkyndig bedømmelse.

I UiB sitt reglement pkt. 7.1 fremgår det at «Det skal det foretas sakkyndig bedømmelse etter stillingsbeskrivelse som er tilpasset den vitenskapelige, utdanningsfaglige og/eller kunstneriske kompetanse som er nødvendig for den midlertidige stillingen. Fakultetsstyret kan i særlige tilfeller bestemme at kravene til sakkyndig bedømmelse fravikes.»

UiB legger til grunn at det skal tillegges fakultetsstyrene å vurdere om det skal gis unntak for utdanningsfaglig kompetanse, norskferdigheter på B2 nivå og om kravene til sakkyndig bedømmelse skal fravikes. Det vil senere utarbeides retningslinjer for bedømmelse i tilfeller der det ikke benyttes sakkyndig komite.

Fullmakt til stoppe en ansettelsessak

Ny UH- lov regulerer i mindre grad ansettelsesprosessen enn det som var tilfellet i den opphevede loven, og da særlig i forhold til det ansettelsesorganet selv må gjøre.

I opphevet uhl § 6-3 fremgikk det at det er ansettelsesorganet selv som utlyser undervisnings- og forskerstillinger. Dette har hatt den betydning at det kun har vært ansettelsesorganet som har kunnet stoppe en ansettelsesprosess.

Selv om denne regelen i § 6-3 ikke er videreført i ny lov ønsker UiB å opprettholde denne ordningen.

Regler for behandling av overgang og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

Reglene om sammensetting av sakkyndig komite er de samme ved opprykk som for ansettelse.

Ny forskrift gir institusjonene mulighet for å åpne for at ansatte kan søke om overgang mellom stillingskategorier på samme nivå med hjemmel i forskriftens § 3-15. Dette omfatter overgang fra stilling som førstelektor til førsteamanuensis, og fra dosent til professor.

UiB er et forskningsintensivt universitet hvor undervisningen er forskningsbasert. Stillingskategoriene i professorstigen skal være den bærende vitenskapelige stillingene ved universitetet. Rekruttering av vitenskapelige stillinger er den viktigste investeringen for universitetets fagmiljøer og kjerneaktivitet. De vitenskapelige stillingene bør lyses ut åpent og i internasjonal konkurranse. UiB skal legge til rette for en mest mulig åpen konkurranse om de faste vitenskapelige stillingene, og fagmiljøene bør velge stillingskategori og dermed karrierestige etter fagmiljøenes behov. Det er derfor ikke ønskelig å åpne for overganger mellom stigen.

Søknadsfrister

I gjeldende regler ved UiB er søknadsfristene til å søke opprykk til professor 15.3. og 15.9. Når særlige grunner foreligger, kan rektor godkjenne at fristene fravikes.

Forskriften har ikke lenger bestemmelser om fastsettelse av søknadsfrist.

4. Vi ønsker fakultetenes syn på spørsmålet om det er ønskelig å opprettholde søknadsfrister.

Vennlig hilsen

Margareth Hagen
rektor

Tore Tungodden
universitetsdirektør